

Sygn. akt III S 209/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Roman Troll

Sędziowie Sądu Okręgowego: Tomasz Pawlik

Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2021 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi S. K.

przy udziale Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Rejonowego w T.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygn. akt I C 2136/19

postanawia:

- 1) stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygn. akt I C 2136/19 nastąpiła przewlekłość postępowania;
- 2) przyznać skarżącemu S. K. od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach 2000 zł (dwa tysiące złotych);
- 3) oddalić skargę w pozostałej części;
- 4) zwrócić skarżącemu S. K. 200 zł (dwieście złotych) uiszczonej opłaty od skargi.

SSO Leszek Dąbek SSO Roman Troll SSO Tomasz Pawlik

Sygn. akt III S 209/21

UZASADNIENIE

S. K. w skardze z 6 maja 2021 r. wniósł o stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach, w sprawie o sygn. akt I C 2136/19, nastąpiła przewlekłość, o zasądzenie od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach na jego rzecz 3000 zł oraz kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że zbyt wiele czasu (ponad rok) poświęcono na doręczenie odpisu pozwu stronie pozwanej.

W odpowiedzi na skargę Skarbu Państwa-Prezes Sądu Rejonowego w T. wniósł o oddalenie skargi w całości jako niezasadnej wskazując, że opóźnienie w wykonaniu zarządzenia spowodowane było brakami kadrowymi sekretariatu i sytuacją epidemiologiczną związaną z (...)19.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

7 listopada 2019 r. do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach wpłynął pozew o zapłatę 400 euro w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, 13 listopada 2019 r. wylosowano sędziego referenta i następnego dnia akta przedstawiono referendarzowi sądowemu, który 8 stycznia 2020 r. zarządził przedstawienie ich sędziemu, co

nastąpiło 13 stycznia 2020 r., a następnego dnia sędzia zarządził doręczenie odpisu pozwu, na stosownym formularzu, stronie pozwanej mającej siedzibę w P.; akta zwrócono do sekretariatu 20 stycznia 2020 r. To ostatnie zarządzenie wykonano 10 lutego 2021 r., a wyrok zaoczny w sprawie zapadł 19 maja 2021 r. i wydano zarządzenie o jego doręczeniu; zarządzenie to wykonano 25 maja 2021 r., ale brak jeszcze dowodów doręczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 75 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość (...) czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 maja 2013 r., sygn. akt KSP 3/13, LEX 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 10 stycznia 2013 r., sygn. akt II S 33/12, LEX 1246709; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 23 listopada 2010 r., sygn. akt II S 28/10, sygn. akt KZS 2010/11/50, LEX 783363). W postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania sąd bada jedynie czy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jego zakończenia, ocenia terminowość i prawidłowość czynności sądowych; nie ocenia zaś prawidłowości rozstrzygnięć wydanych w sprawie, ponieważ kwestie merytoryczne dotyczące istoty tej sprawy mogą być podnoszone jedynie w postępowaniu odwoławczym (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 marca 2014 r., sygn. akt I OPP 18/14, LEX nr 1449840).

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki na żądanie skarżącego lub z urzędu sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty albo przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, chyba że wydanie zaleceń jest oczywiście zbędne, przy czym zalecenia nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy.

Sprawa prowadzona przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach trwa ponad 1,5 roku i nie jest skomplikowana faktycznie ani prawnie, a dotyczy ona europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń. Na długość postępowania nie wpłynęło też zachowanie stron, a jedynie sposób procedowania w Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach. Dodać należy, że celem rozporządzenia (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lipca 2007 r. ustanawiającego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń było przyspieszenie takiego postępowania (por. pkt 23. preambuły, a także art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia, który stanowi, że doręczenie odpisu pozwu następuje po 14 dniach od otrzymania należyście wypełnionego formularza pozwu). Dlatego też czynności w tej sprawie powinny być dokonywane sprawnie. Pomimo tego doszło w niej do nieuzasadnionej beczynności w zakresie doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej. Z niewiadomych przyczyn akta zostały wpierw skierowane do referendarza sądowego, a dopiero po prawie dwóch miesiącach trafiły do sędziego referenta, zaś zarządzenie o doręczeniu odpisu pozwu, wydane po przedstawieniu akt sędziemu referentowi, wykonano po ponad roku – w

tym czasie nie wykonywano żadnych czynności. Taka sytuacja bez wątpienia stanowi naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

W żaden sposób nie tłumaczą powyżej opisanej beczynności trudności kadrowe w Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach, nie ma to bowiem istotnego znaczenia dla rozpoznania sprawy w zakresie ustalenia przewlekłości postępowania, albowiem strona nie może odpowiadać za niewłaściwe rozmieszczenie kadr w sądach, natomiast ma prawo do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, co gwarantuje jej art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr (...) oraz uzupełnionej Protokołem nr (...) (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.). To samo dotyczy stanu epidemii, który obowiązuje od 20 marca 2020 r.; już wówczas zwłoka w wykonaniu nieskomplikowanego zarządzenia wynosiła 2 miesiące, a wcześniej, z niewiadomych przyczyn akta zostały przedstawione referendarzowi sądowemu na prawie dwa miesiące, który nie wydał zarządzenia o doręczeniu odpisu pozwu tylko przekazał je sędziemu referentowi. Dlatego zawieszenie biegu terminów na niecałe 2 miesiące (por. art. 15zss ust. 1, 2 i 11 ustawy z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 68 ust. 7 ustawy z 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...))2) nie może uzasadniać dłuższej zwłoki, powstałej także przed wprowadzeniem tych regulacji; ponadto zarządzenie z 14 stycznia 2020 r., o doręczeniu odpisu pozwu, wykonano dopiero 10 lutego 2021 r., a pozew na formularzu wpłynął 7 listopada 2019 r.

Dlatego też należało uznać, że w sprawie doszło do przewlekłości postępowania.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w przypadku uwzględnienia skargi na żądanie skarżącego sąd przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20000 zł, przy czym jej wysokość wynosi nie mniej niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

Wobec stwierdzenia przewlekłości, po rozważeniu okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy przyznał na rzecz skarżącego 2000 zł, które jest także sumą minimalną. Brak bowiem jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że sprawa ma szczególne znaczenie dla niego – skarżący nawet żadnych takich okoliczności nie przywołuje.

W takim stanie sprawy brak potrzeby zalecania Sądowi Rejonowemu podjęcia określonych czynności w trybie art. 12 ust. 3 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Dlatego też skarga w części podlegała uwzględnieniu, a w pozostałym zakresie, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, należało orzec jak w punktach 1. i 2. sentencji. Na podstawie art. 12 ust. 1 tej ustawy oddalono skargę w pozostałej części jako nieuzasadnioną (punkt 3. sentencji). Na podstawie art. 17 ust. 3 tej ustawy, należało orzec jak w punkcie 4. sentencji, albowiem skargę w części uwzględniono.

SSO Leszek Dąbek SSO Roman Troll SSO Tomasz Pawlik